

BUPL's Danmarkskort over forbedringer og forringelser i daginstitutionerne i kommunernes budget 2026 sammenlignet med budget 2025

Introduktion

Formålet med BUPL's budgetkort er at opgøre udviklingen (ændringer i serviceniveauet) i kommunens budget til daginstitutionsområdet fra budget 2025 til budget 2026.

Det gøres op, om budgettet udvides eller reduceres. Det er kommunens egne budgetbeslutninger pr. barn/antal indskrevne, der følges med denne opgørelse. Der tages højde for demografisk korrektion, PL-regulering samt eventuelle nye lovbundne opgaver. Det uddybes i de konkrete metodevalg i skemaet nedenfor. Der vil typisk være knyttet kommentarer til ændrede budgettildelinger.

Det fremgår af flere af punkterne, at de vil bero på en konkret vurdering i den pågældende kommune. Dette skyldes, at der kan være forskelle fra kommune til kommune, så ikke alle parametrene kan standardiseres. Det skal dog nævnes, at BUPL bestræber sig på en så stringent metode som muligt.

Budgetudvikling 2026 sammenlignet med 2025	Forbedringer, status quo og forringelser vurderes ud fra, hvilket budgetniveau kommunen planlægger med i 2026 sammenlignet med budget 2025.
Effekt på daginstitutionsområdet	Udvidelser og besparelser angives så vidt muligt i effekten på daginstitutionerne. Står der derfor udvidelser eller besparelser på tværs af dagtilbudsområdet i budgetmaterialet, angives efter lokal vurdering med den forventede effekt på daginstitutionsområdet. Daglejen trækkes altså ud. Det vil typisk sige de udviklinger, der sker på konti: - 5.25.10 Fælles formål - 5.25.12 Vuggestuer - 5.25.13 Tværgående institutioner - 5.25.14 Daginstitutioner - 5.25.19 Tilskud til privatinstitutioner
Ekstern finansiering	Alle initiativer, der har ekstern finansiering, forudsættes udmøntet og medregnes ikke som en budgetforbedring. Det gælder fx DUT-finansiering. En øget opgavemængde i daginstitutionerne, som følge af fx lovændring, som ikke finansieres i budgettet, betragtes i udgangspunktet som en besparelse.
Ændret børnetal/ændret antal indskrevne	Der korrigeres for børnetalsudvikling. Reduktioner i budgettet svarende til et faldende antal indskrevne børn er ikke besparelser. Om muligt skal det dog i indmeldingen bemærkes, hvor stor størrelsen er på reduktioner som følge af færre indskrevne. Omvendt er en udvidelse af budgettet som følge af flere børn ikke en budgetforbedring. Nogle kommuner vælger at demografiregulere ud fra egne beregninger. Det beror på en lokal vurdering, om kommunens egen vurdering er plausibel.

PL-regulering	Såfremt kommunen ikke følger de af KL forudsatte PL-reguleringer, vil det være op til en lokal vurdering, om det er en besparelse eller forbedring.
Helårsvirkning	Besparelser eller udvidelser opgøres i helårsvirkning.
Udmøntningsår	Besparelser eller udvidelser medregnes i de år, hvor de udmøntes. Det vil sige, at besparelser eller forbedringer der er besluttet i et tidligere år, men som har gennemslagskraft i budget 2026, vil blive regnet med.
Netto/brutto	Besparelser og udvidelser opgøres i netto -tal. Dvs. i forhold til kommunens kasse – uden at medtænke forældrebetalingen. En besparelse på 400.000 kr. netto betyder typisk, at besparelsen rammer på daginstitutionsområdet med 500.000, hvis den faktiske forældrebetalingsandel er 20 pct.
Midlertidige ændringer	BUPL medregner som udgangspunkt kun vedvarende forbedringer og besparelser på området. Dvs., at bevillinger som alene tildeles for ét år eller nogle få år ikke medregnes som et (vedvarende) løft af området. Den enkelte fagforening har dog mulighed for at foretage en lokal vurdering - bl.a. fordi midlertidige tildelinger kan foretages som en investering, som vurderes at give et vedvarende løft i kvaliteten. Tidsafgrænsede/midlertidige/éngangs-besparelser praktiseres sjældent, men vurderes i givet fald lokalt. Uanset om tidsafgrænsede tildelinger (eller besparelser) medregnes, vil de være kommenteret i tekstfeltet.
Lukkedage/ lukkeuger (ferielukning)	Lukkeuger placerer ferien på bestemte tidspunkter, men frigør ikke i udgangspunktet normering. En besparelse rammer derfor normeringen resten af året. Besparelser ifm. indførsel af lukkeuger/-dage er altså i udgangspunktet en budgetforringelse og ikke en effektivisering. Det skyldes, at både børn og pædagoger i forvejen holder ferie/fri. Det beror på en lokal vurdering, om en del af besparelsen reelt kan kategoriseres som en effektivisering eller ej.
Åbningstid/timer	I udgangspunktet er en indskrænkelse af åbningstiden en besparelse og budgetforringelse, hvis der samtidig fjernes penge. Forøget åbningstid kan være en budgetforbedring, hvis der tilføres ressourcer svarende til udvidelsen – dette beror på en lokal vurdering.
Timer til ledelse	Det vurderes lokalt, om færre eller flere timer til ledelse (f.eks. som følge af strukturændringer, flere/færre opgaver, mere/mindre personale) skal ses som en udvidelse, en besparelse eller en effektivisering. Et større ledelsesspænd vil som udgangspunkt være en besparelse.
Planlagte besparelser	Hvis kommunen i budget 2025 har vedtaget besparelser, som skulle træde i kraft i budget 2026, vil en annullering af disse blive nævnt i kommentaren som en forbedring. De vil dog ikke fremgå med kroner og øre som et plus.
Rammebesparelse	Rammebesparelser, som rækker ud over daginstitutionsområdet, angives efter lokal vurdering med den forventede effekt på daginstitutionsområdet. Rammebesparelsen beregnes som en andel svarende til områdets andel af driftsudgifterne, medmindre kommunen har sendt tydelige signaler om en anden fordeling eller friholdelse af fx daginstitutionsområdet.
Efteruddannelse	Varige midler til efter- og videreuddannelse betragtes som en budgetforbedring. Alle initiativer, der allerede er finansieret fx af statslige puljer eller tilskud, holdes ude.

Tidlig start i SFO	I overgangen fra børnehave til tidlig SFO spares der ofte på normeringen, da ikke alle midlerne følger med barnet. Når de store og mest selvhjulpne børn i børnehaven udskiftes med mindre børn, så har det betydning for omsorgsbehovet og belastningsgraden. Derfor betragtes indførsel af tidlig overgang fra børnehave til SFO som en forringelse for daginstitutionen. Den egentlige besparelse i kroner og øre skrives dog på fritidskortet, da det er her, børnene vil opleve den egentlige besparelse, når budgettet til normering ikke følger med i overgangen fra børnehave til SFO. Såfremt kommunen forkorter eller afskaffer tidlig SFO-start, vil det modsat blive set som en forbedring, hvis der følger en budgetforbedring med. Beslutningen vil både blive kommenteret i daginstitutions- og fritidskortet, men beløbet vil blive angivet på daginstitutionskortet, da det er her, den egentlige forbedring vil kunne mærkes.
Effektivisering	Effektiviseringer, der frigiver tid/ressourcer til kerneopgaven svarende til budgetreduktionen, betragtes ikke som besparelse. Tages pengene til effektiviseringen imidlertid, før effektiviseringsinitiativerne er blevet vist effektfulde, vil de indgå som en besparelse. Det beror på en lokal vurdering, hvorvidt der er tale om en reel effektivisering, som kan godskrives. Det kunne eksempelvis være lavere forbrug af strøm, vand o. lign.
Sygefravær	Det godkendes ikke som en effektivisering, hvis der gennemføres en besparelse med henvisning til lavere sygefravær, som ikke er indfriet, eller besparelser, så der ikke er vikardækning til sygefraværet. Vikardækning indgår nemlig i den samlede lønpulje.
Støttepædagoger	Hvis støttepædagogkorpsen eller lignende stillinger reduceres uden begrundelse i et mindre behov, er det en besparelse, såfremt pengene ikke bliver på området.
Andre faggrupper	Det er en budgetforringelse, hvis der fjernes penge til en fremskudt indsats fra andre faggrupper, fx socialrådgivere på børneområdet. Det beror dog på en lokal vurdering. Det er desuden en budgetforringelse, hvis fx der fjernes køkkenpersonale eller støttepædagoger, hvis ikke også opgaven fjernes.
Deltidspladser	Indførelse af deltidspladser eller modulordninger ud fra en antagelse om, at en deltidsplads kan drives for en andel svarende til timeandelen af åbningstiden (fx 30 ud af 52) betragtes som en besparelse. Det beror på en lokal vurdering, om deltidspladser rummer en besparelse.
Kataloger	Spare-/investeringskataloger beskrives som poster, men nogle steder angives de ikke med beløb, da usikkerheden med dette vil være for stor.
Genåbninger	Genåbning <u>uden</u> varig betydning medtages <u>ikke</u>: Hvis en kommune genåbner budgettet ved at lave tre måneders ansættelsesstop el.lign. for at finde penge inden for et budgetår, skal det ikke have betydning for vores vurdering af det kommende års budget – men vil blive noteret.

	Genåbning med gennemslag <u>SKAL med</u>: Hvis en kommune genåbner budgettet og laver besparelser, som har betydning for de efterfølgende år, skal det tages med. Det er meningen med kortet at sammenligne budget 2025 med budget 2026, så hvis budgettet er permanent nedskrevet siden indgåelsen af budget 2025, fremgår det af kortet.
--	---